

Отже, зробимо висновок, що китайці всю творчу енергію нації направили на рух уперед, на вдосконалення методів навчання та виховання, спираючись на досягнення та досвід попередніх поколінь. Китайські педагоги та просвітителі зробили величезний внесок у еволюцію світової педагогіки. Їхній досвід безумовно, гідний засвоєння та збереження у світовій практиці виховання дітей, а сучасна концепція виховання дітей дошкільного віку розроблялася, беручи за основу народні традиції та ідеї гуманізму.

ЛІТЕРАТУРА:

1. 新中国成立70周年学前教育发展”专辑[J];幼儿教育;2019年25期.
2. 康永祥;李相禹;;我国学前教育发展方式转变的合理路径[J];教育发展研究;2013年07期.
3. 我区加快学前教育发展新政策问题解答[J];广西教育;2014年24期

Катерина БІНИЦЬКА

*доктор педагогічних наук, професор,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
rfn.yz87@gmail.com*

Катерина ДОЛЕНКО

*здобувач першого рівня вищої освіти,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
Хмельницький, Україна
19dolenkko@gmail.com*

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ САМОСТІЙНОЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

У час інтенсивного розвитку науки та техніки, у час необмежених можливостей Інтернету, коли кожен має вільний та безкоштовний доступ до всієї потрібної вам інформації з різних галузь знань та діяльності, не дивним є те, що стрімкого розвитку набуває дистанційне навчання. З початком епідемії навесні 2020 року 168 мільйонів школярів провели рік за межами своїх шкіл. Онлайн-уроки, віртуальні-класи – терміни, які стали знайомими для усіх освітян та учнів. Усюди обмірковували, як результативніше впроваджувати дистанційне навчання під час карантину. Наразі значення цього виду освіти не втрачає своїх позицій через продовження локдауну та військового вторгнення на територію України. Сотні тисяч дітей не мають можливості відвідувати навчальні заклади, а педагоги проводити навчання у звичних умовах. Саме завдяки правильно

організованому дистанційному навчанню є можливість продовжувати навчально-виховний процес в незалежності від навколишніх факторів [10].

В сучасних умовах питанням дистанційного навчання розвитку самостійної діяльності учнів займалися багато сучасних науковців. Серед них А. Бахтірова [1] Б. Єсіпов [3], І. Коберник та З. Звиняцьківська [5], А. Тернавська [7] та багато інших.

В Україні початок розвитку дистанційного навчання припадає на кінець 90-х років. З цього часу в країні розпочинається систематичне проведення Всеукраїнських конференцій «Інтернет-технології в інформаційному просторі держави». У цей самий час було створено Асоціацію користувачів телекомунікаційною мережею закладів освіти і науки України з координуючим у Києві. Спочатку вона була названа «Центром Європейської інтеграції», в подальшому отримала назву «Українська науково-освітня телекомунікаційна мережа».

Що ж таке дистанційна освіта і який вплив вона має на удосконалення самостійної пізнавальної діяльності учнів? Дистанційне навчання з'явилося не з епідемією у 2020 році, цей тип навчання існував вже як мінімум 3 століття. Увага людства зросла до нього саме з пандемією. Дистанційне навчання – це один із викликів локдауну, який потребує віддачі та опанування нових знань. Воно викликало певні складнощі для усіх учасників навчального процесу. Організувати якісне навчання з використанням цифрових технологій, окриляти й вмотивувати учнів, давати раду технічним труднощам виявилось не легко. Проте наша держава не виняток – жодна країна, жодна освітня система у світі не була готова до цього.

Дистанційне навчання – це одна із форм організації освітнього процесу, при якому усі або частина занять здійснюється з використанням сьогоденних інформаційних технологій при територіальній віддаленості вчителя й учнів. Такий тип навчання дасть результати, лише якщо воно буде по силі для всіх учасників освітнього процесу. Учитель мусить виконувати освітню програму для досягнення учнями передбачених результатів навчання, тобто надавати їм усю необхідну інформацію щодо обсягу та змісту навчального матеріалу, завдань на закріплення цього матеріалу та обов'язково перевіряти, оцінювати їх та надавати відгуки на виконані учнями завдання. Саме він кооперує з усіма учасниками освітнього процесу. Педагог має розуміти мету, план виконуваних завдань, інвентар для праці, обсяг праці та методику оцінювання зробленої роботи [5].

В Україні сьогочасний розвиток дистанційної освіти здійснюється в умов низького рівня інформатизації суспільства, недостатньою кількістю обладнання технікою шкіл та відсутності своєрідних методик проведення дистанційного навчання. Досить незначна кількість наукових організацій та навчальних закладів, які активно розробляють або використовують відповідні курси дистанційної освіти [4].

Розвиток самостійної пізнавальної діяльності учнів щільно пов'язаний з дистанційним навчанням. Самостійна пізнавальна діяльність – це навчальна діяльність учня, яку він здійснює самостійно, без помочі та вказівок викладача. Школяр керується лише попередньо сформованими уявленнями про порядок та правильність виконання дій, які становлять основу пізнавальної діяльності. Б. Єсипов вважає, що: «Самостійна робота учнів, що включається в процес навчання, це така робота, що виконується без особистої участі вчителя, по його завданню в спеціально наданий для цього час; при цьому учні свідомо прагнуть досягти поставленої мети, використовуючи свої зусилля». [3]

Своєрідність дистанційного навчання полягає в тому, що базується на телекомунікаційних технологіях, інтернет-ресурсах, впливає на засоби відбору і структуризації змісту, засоби реалізації тих чи інших методів і організаційних форм навчання, що має значний вплив на функціонування усієї системи. Учень самостійно підбирає і обробляє інформацію, висуває гіпотези, приймає рішення, опираючись на власне бачення проблеми та роздуми.

Центром пізнання є проблема, яка для її розв'язання вимагає роботи думки. Пізнавальна, мисленнєва діяльність школяра дозволяє йому виходити за межі отриманої ним інформації, будуючи нові знання. Роль учителя полягає в тому, щоб допомогти учням, стимулювати їх до самостійних роздумів, відкриттів, нових поглядів на досліджуване явище, предмет. Водночас, учитель і учень залишаються [7].

Для розвитку самостійної пізнавальної діяльності на уроках мистецтва велике значення має наочність. Використовуючи картину чи навчальний кінофільм на уроках, педагог активніше діє на пізнавальну діяльність свого учня. Важливо навчити самих учнів читати картини, використовуючи при цьому багаж знань по даній порі. Учні розширюють свої знання по даній темі, роблять свої маленькі «відкриття», працюючи над розкриттям змісту картини, а це підвищує цікавість до уроку і допомагає краще засвоїти новий матеріал. Одним із видів активного використання картин є прийом складання учнями усної, а потім і письмової розповіді за декількома і більше картинами [6].

Також важливим видом самостійної роботи, яка допомагає розвитку логічного мислення, усної й писемної мови, творчості, активності й самостійності учнів є ведення словника. Дуже важливим завданням є навчити учнів виробляти в нього звичку «копатися в книжках». Добре ілюстрований підручник дає можливість набагато краще організувати найрізноманітніші види роботи з ним, активізувати розумову діяльність учнів, розвивати в них активність, самостійність, творчу уяву.

У розвитку самоосвітніх умінь виділяють такі рівні:

Підготовчий: вміння складати плани, ставити експерименти, здійснювати первинну обробку навчального матеріалу за вказівками вчителя.

Перший рівень: виробити вміння обирати спосіб дій і застосовувати його роботи над додатковим джерелом. Дані вміння формуються відповідно до виникнення в учнів ситуативної цікавості до додаткового матеріалу, способів діяльності.

Другий рівень: вміння здійснювати самоосвітні дії у пошуковій та пізнавальній діяльності. Це вміння допомагає бачити проблему, довести її та зробити певні висновки. Дані уміння формуються відповідно до виникнення в учнів стійкої цікавості до додаткових джерел, способів діяльності.

Третій рівень: володіти навичками пошукової самоосвітньої діяльності. Цей вид діяльності здійснюється на основі вивчення матеріалу та широкого залучення додаткових джерел. Це вміння бачити проблему, формулювати її, запропонувати шляхи вирішення, реалізувати розроблений план, робити висновки та узагальнення [1].

Отже, проаналізувавши досвід теорії і практики з проблем дистанційного навчання, а також використання його як засобу самостійної пізнавальної діяльності учнів, можемо зробити висновки, що завдяки бурхливому розвитку науки та техніки, невичерпним можливостям Інтернету, стрімкого розвитку набуває дистанційне навчання. Воно забезпечує виконання організаційної, навчальної, керуючої, контролюючої комунікативної, діагностичної, прогностичної функцій. Сучасний розвиток дистанційної освіти в Україні здійснюється за умов низького рівня інформатизації українського суспільства, незначної кількості оснащення комп'ютерною технікою шкіл України та відсутності спеціалізованих методик дистанційного навчання. При цьому дистанційна робота тісно пов'язана з розвитком самостійної пізнавальної діяльності і саме вона є необхідною умовою активізації пізнавальних процесів і всієї навчальної діяльності учня.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бахтірова А. В. Індивідуальний творчий проект на тему: «Формування в учнів самостійної творчої діяльності» URL:<https://naurok.com.ua/formuvannya-v-uchniv-samostiyno-piznavalno-diyalnosti-149867.html>
2. Дистанційне навчання сьогодні URL: <https://2019.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=36>
3. Єсіпов Б.П. Самостійна робота учнів на уроках. М. : Учпедгиз, 1961.
4. Закон України про освіту (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380)
5. Коберник І., Звиняцьківська З. Міністерство науки та освіти. Організація дистанційного навчання в школі, методичні рекомендації.
6. Самостійна робота учнів: розвиток пізнавальної активності і творчого мислення. Реферат URL: <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/pedagog/13771/>
7. Тернавська Т. А. Проблема активізації пізнавальної діяльності у студентів ВНЗ УДК 378.147:165

Лариса ОРОНОВСЬКА

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
ldd260898@tntpu.edu.ua*

Анатолій ОРОНОВСЬКИЙ

*доцент,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
заслужений діяч мистецтв України,
голова Тернопільського осередку асоціації
Всеукраїнського хорового товариства ім. М. Леонтовича ВНМС
Тернопіль, Україна
oronovsky@tntpu.edu.ua*

ТВОРЧИЙ ПОШУК ЯК МЕХАНІЗМ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Постановка проблеми. На нашу думку професійна підготовка сучасного вчителя музичного мистецтва у вищій школі має у своїй основі аксіологічний підхід до музично-педагогічної освіти, де в якості основного завдання є виховання особистості відмінної від інших, у сформованій потребі творчого осягнення світу музичних цінностей і у якої є уміння прививати цю потребу до своїх учнів. Таке вміння народжується на